

TITANS DANCING
TAŃCZĄCY TYTANI
Jarosław Perszko

TITANS DANCING

Daugavpils Mark Rothko
Art Centre, Latvia

Jarosław Perszko

TAŃCZĄCY TYTANI

Daugavpilskie Centrum Sztuki
im. Marka Rothko, Daugavpils, Łotwa

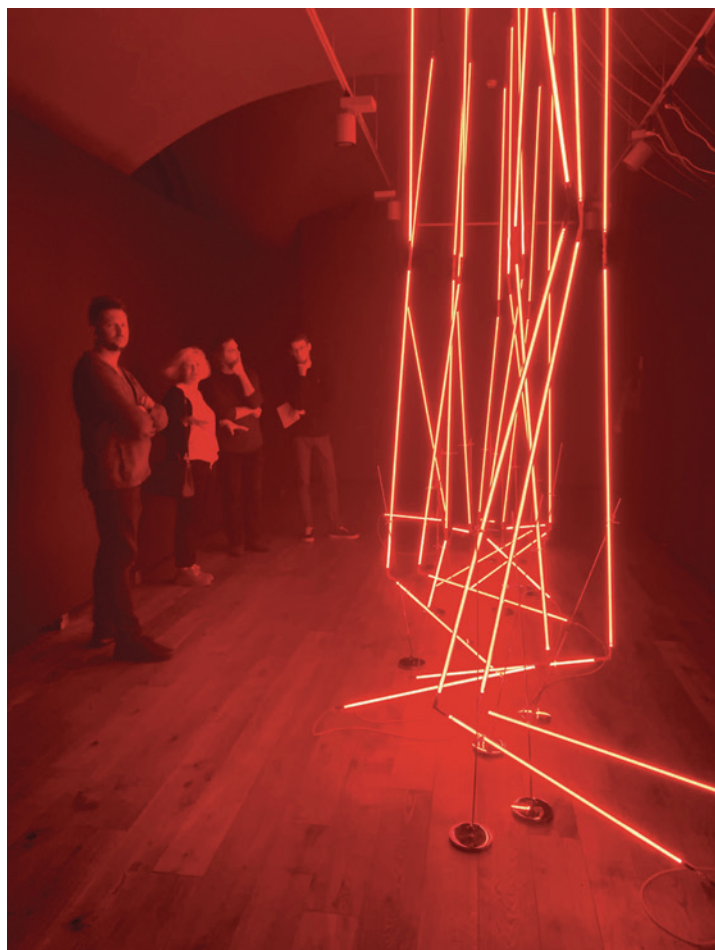
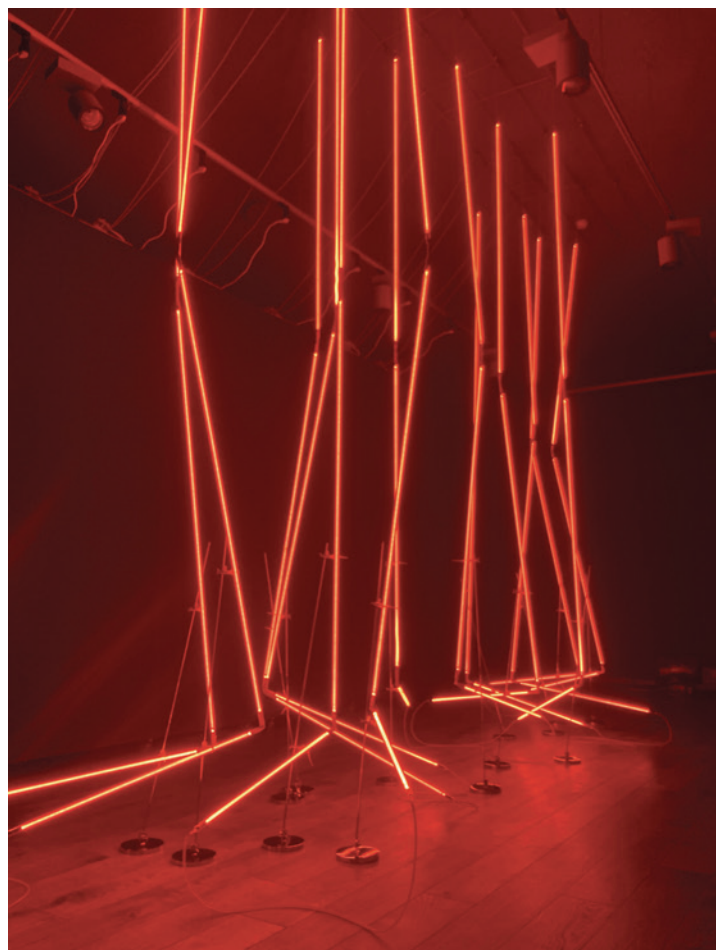
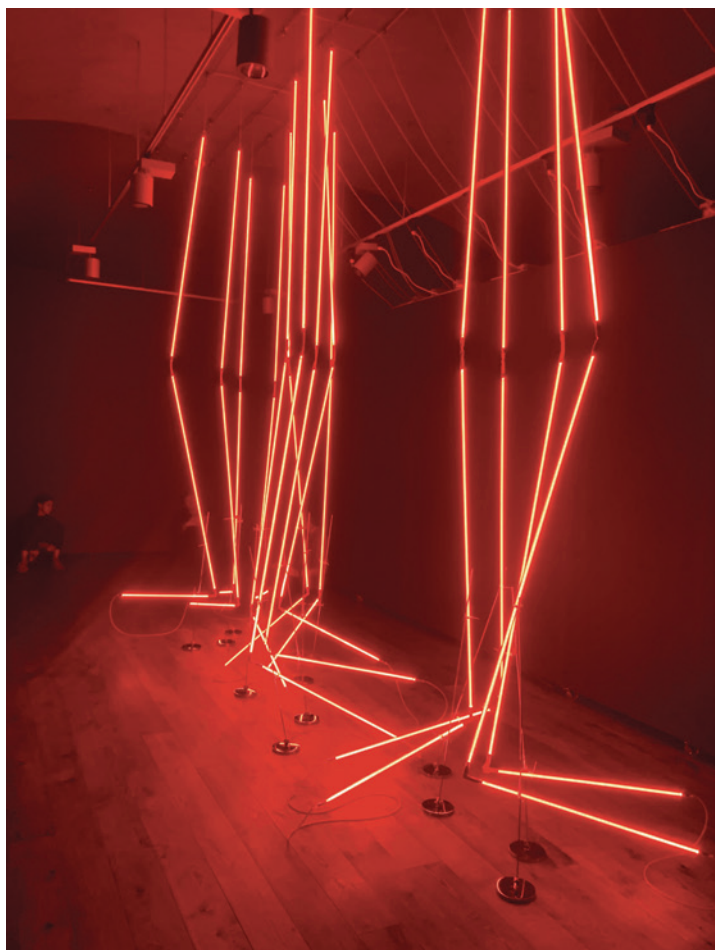
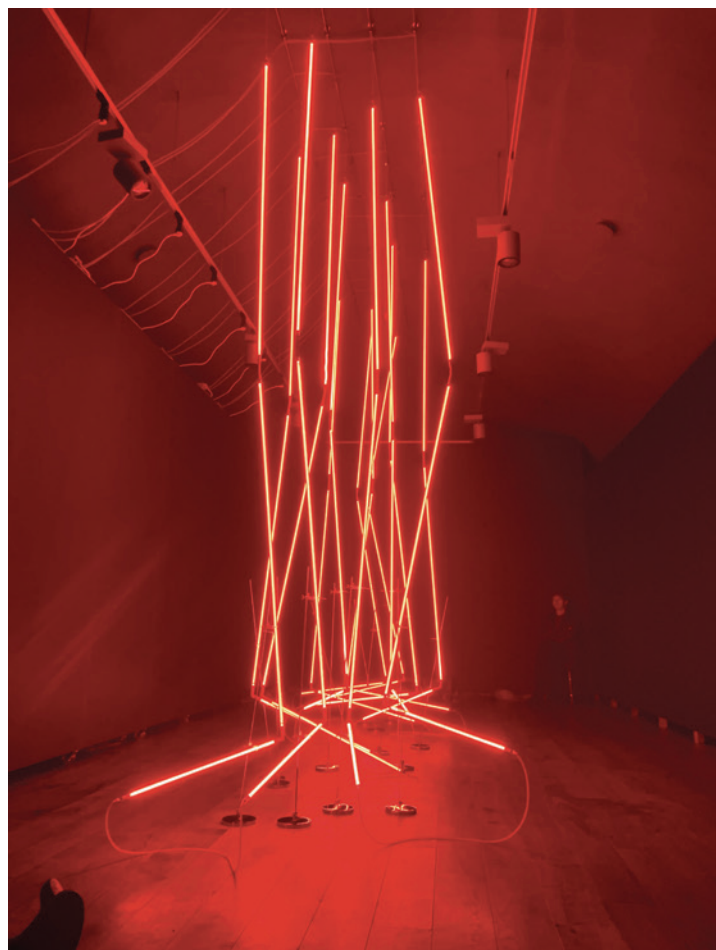
28.11.2022-19.02.2023

TAŃCZĄCY TYTANI
TITANS DANCING
 Daugavpilskie Centrum Sztuki
 im. Marka Rothko, Daugavpils, Łotwa
 Daugavpils Mark Rothko
 Art Centre, Latvia
 2022

EULALIA DOMANOWSKA

Grasping the elusive.

ON ARTISTIC CREATIONS BY JAROSŁAW PERSZKO.

The neon light installation by Jarosław Perszko is an original approach to the matter of light and how a spatial form can be created with it. Through his concept the artist offers the physical perception of space and the materiality of light; not just seeing space and light, but experiencing them with the whole body.

Jarosław Perszko has been working with neon light since 2014, exploring the structure of this specific medium and emphasizing the dynamics of gas circulating in glass tubes. These dynamics have become the motif for his new installation "Titans Dancing", which, by reference to Greek mythology, touches upon the binary nature of existence: "fragility and stability, perseverance and inevitable evanescence (...)."

In the creative process, Jarosław Perszko often deals with the metaphorical and philosophical problems of ephemerality, fragility, and the fusion of materiality and spirituality. The artist creates works loaded with mystery and metaphysics. The creative act, which is preserved in a material, sculptural form, reflects the philosophical approach of Perszko, for whom artistic activity is a never-ending source of exploration.

The exhibition at the Daugavpils Mark Rothko Art Centre referred to works by Rothko, a patron of this facility, who in his painting tried to reflect, for example, the metaphysical nature of the world. Using colour and composition, Rothko visualised space and luminosity. Perszko's goal was to produce a similar aura using another medium, neon light, which was initially invented for advertising projects. The story of outdoor neon signs began in 1675, when the French astronomer Jean Picard noticed a faint glow at the top of a glass tube, which formed the end of a mercury barometer just recently invented by Torricelli. Various technological problems had to be resolved, and much later, in the 1920s, neon signs became a symbol of modern metropolises such as Paris, New York and Berlin.

In 1923, Sonia Delaunay, an artist and designer working for factories, and wife of the cubist painter Robert Delaunay, created her famous Zig-Zag - a two-dimensional neon light relief sculpture that became the prototype for future neon images and sculptures. It opened a way to use neon light in art, a trend further developed by Dan Flavin, a sculptor who in 1963 created the first neon piece in the minimalistic style.

This relatively young medium was used by Jarosław Perszko for the first time in 2013 when he created the neon light installation "Door Untitled", showcased during the festival "Beautiful Lies VII. The Magic of Light" at the University Library in Warsaw. Inspired by the ephemeral matter of light, Perszko delivered a free-standing object that became a symbolic passage transforming the experience of time and space. Another installation, "Step", was created for the Sculpture Park in Orońsko, Poland. It was a modern commentary on the history of this place that used to be the abode of Józef Brandt, a Polish painter known for his military art, and which today is a venue for working sculptors. A minimalist neon light installation created with tubes filled with glowing red gas circulating like blood in human veins, visually transformed from the shape of legs astride into the

symbol of infinity, making reference to the life of the previous owner of this place, but also to the characteristic universal features of Perszko's art. This sculpture - non-sculpture also became a commentary on the conceptual shift towards modernity that was taking place at that time in the Centre of Polish Sculpture in Orońsko, and was supposed to contrast with local traditions of making sculptures in stone or metal. The red gas flowing in the tubes could also bring associations with metalcasting (and the colours of glowing molten metals) done in the local sculpture studios, and at the same time it addressed the durability and ephemeral nature of the artwork. Other projects by Perszko are "Cold Bathroom Radiator", reminiscent of an anthropomorphic form, and the site-specific neon light installation "The Sunshine of Sopot", which in a humorous way refers to this very popular Polish destination of holidaymakers. The installation resembles a kitschy landscape typical for Sopot: the sunset on the horizon, mirrored on the surface of the sea. A remake of this project was installed in December 2022 at the entrance to the State Art Gallery in Sopot and put on view to pedestrians strolling between the famous Monte Cassino promenade and the Sopot Pier. The orange light flooding the space of the arcade, and its reflection in the glazed entrance door, became a symbolic passage between the public space crowded with holidaymakers and the space where art is contemplated and experienced, and where the glorious cultural tradition of Sopot is cherished.

In spring 2022, Jarosław Perszko showcased "Three Graces", a neon light installation created for the interior of the Orangery at the Centre of Polish Sculpture in Orońsko. This object, composed of light-painted three-dimensional vertical forms, directly preceded the project prepared for the Daugavpils Mark Rothko Art Centre.

"Titans Dancing", prepared for the Daugavpils Mark Rothko Art Centre as part of a solo exhibition, was, like previous projects, a minimalist piece in which Perszko tried to make reference to the conceptual aspects of Mark Rothko's art: light in his paintings and the special atmosphere of spirituality that was achieved by this Latvian-American artist, who, as Perszko claims, was one of very few twentieth-century artists who managed to grasp the core and sense of existence. "Titans Dancing" refers to Greek mythology. Titans were considered the pre-Olympian gods and were gigantic in stature. However, they lost the battle against Zeus and were banished to Tartarus, the darkest place in the underworld. Perszko, by referring to the Greek myth, makes an oblique comment on the current geopolitical situation and the war in Ukraine, expressing hope and faith in humanity. Instead of working with conventional durable material such as stone, wood or metal, this time he experiments with ephemeral neon light. The art medium, dynamically circulating in tubing, resembles pulsating blood, and brings associations with life and the process of creation, which has been an important aspect of Perszko's work and theoretical deliberations. Perszko juxtaposes classic names of Titans from Greek mythology with industrial lamps and their accessories, and through the use of a medium signifying modernity he prompts viewers to reflect upon current events, and values that are universal to our civilization.

EULALIA DOMANOWSKA

Zrealizować nieosiągalne.

O KREACJACH JAROSŁAWA PERSZKO.

Neonowa instalacja Jarosława Perszko jest autorskim komentarzem do materii światła i budowania za jej pomocą formy przestrzennej. Artysta stwierdza, że w przypadku proponowanej koncepcji mamy do czynienia z fizycznym odczuwaniem przestrzeni i materialności zjawiska światła, doświadczając ich całym ciałem, a nie tylko zmysłem wzroku. Jarosław Perszko od 2014 roku pracuje ze szczególnym materiałem jakim jest światło neonowe, badając jego strukturę i podkreślając dynamikę gazu krążącego w szklanej rurce. Ta dynamika stała się motywem nowej instalacji „Tańczący tytani”, która nawiązując do greckiej mitologii, dotyka binarnej natury egzystencji: „kruchości i trwałości, woli przetrwania i nieuchronnego przemijania, (...).”¹ Zagadnienie procesu twórczego w przypadku Jarosława Perszko często wiąże się z metaforycznym i filozoficznym problemem przemijalności, nietrwałości, syntezy materii i ducha. Artysta tworzy prace nasycone tajemnicą, metafizyką. Akt twórczy, którego zapisem jest materialna forma rzeźby wynika u niego z filozofii autora, traktującego uprawianą sztukę, jako nieustanne źródło poznania.

Wystawa w Daugavpilskim Centrum Sztuki im. Marka Rothko nawiązywała do sztuki patrona tego miejsca, który w swoim malarstwie próbował oddać m. in. metafizyczną naturę świata. Za pomocą koloru i kompozycji tworzył obrazy przestrzeni i światła. Perszko pragnął uzyskać podobną aurę przy pomocy innego medium – neonu, który początkowo stosowano jako projekty reklamowe. Ciąg wydarzeń wiodących do stworzenia ulicznej reklamy neonowej rozpoczął się w 1675 r., gdy francuski astronom Jean Picard zaobserwował pojawienie się fenomenu słabego świecenia próżni ponad poziomem rtęci we wstrząśniętej rurce świeżo wynalezonego barometru Toricellego. Dopiero jednak w latach 20. XX wieku, po pokonaniu różnych technologicznych zawiłości, neony stały się symbolem nowoczesnych metropolii takich jak Paryż, Nowy Jork czy Berlin.

W 1923 r. Sonja Delaunay, artystka, projektantka fabryk i żona kubistycznego malarza Roberta Delaunay, wykreowała słynny „Zig-Zag” – dwuwymiarowy relief, który stał się prototypem późniejszych neonowych obrazów i rzeźb. Tak zaczął się proces artystycznego wykorzystania neonowego światła, rozwijany później w latach 60. przez rzeźbiarza Dana Flavina, który od 1963 roku stworzył pierwszą neonową pracę w duchu minimalizmu.

To stosunkowo młode medium Jarosław Perszko użył po raz pierwszy w 2013 roku tworząc neon „Drzwi bez tytułu” pokazany w ramach festiwalu „Piękne Kłamstwa VII. Magia Światła” w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Zainspirowany efemeryczną materią światła, wykreował wolno stojący obiekt, wizualnie będący jedynie rysunkiem, który stał się symbolicznym przejściem, transformacją doświadczania czasu i przestrzeni. Kolejna praca „Krok” powstała dla Parku Rzeźby w Orońsku. Była współczesną kreacją komentującą historię orońskiej siedziby znanego polskiego malarza historycznego, Józefa Brandta, którego siedziba służy dziś twórczości rzeźbiarzy. Czerwony minimalistyczny neon, w którym płonący gaz krążył na podobieństwo krwi w naszych żyłach, zmieniał swoją formę z postaci w wykroku in symbol nieskończoności, nawiązując do biografii po-

¹ Dorota Perszko – Sosnowska, „Trzy Gracie”, Centrum Rzeźby Polskiej Orońsko, 2022 (<https://rzezba-oronsko.pl/trzy-gracie-jaroslaw-perszko/>, dostęp: 24.01.2023)

przedniego wielkiego właściciela, ale i charakterystycznych dla twórczości Perszko uniwersaliów. Ta rzeźba - nierzeźba stała się również komentarzem zachodzącej ówczesnie w Centrum Rzeźby Polskiej zmiany koncepcji instytucji ku nowoczesności, która miała kontrastować z orońskimi tradycjami rzeźb wykonanych z kamienia lub metalu. Czerwony gaz krążący w rurach można było odnieść do procesów odlewniczych (odcieni rozżarzonych ciekłych metali), jakie toczą się w tamtejszych pracowniach rzeźbiarskich, podejmując jednocześnie temat trwałości i efemeryczności dzieła. Inne realizacje artysty to „Zimny grzejnik łazienkowy” przypominający syntetyczną sylwetkę anioła i neon site specific „Słońce Sopotu”, który humorystycznie nawiązuje do polskiej mekki turystycznej. Jego kształt przypomina typowy dla kurortu „pejzażyk” – zachodzący za horyzont krąg słońca odbijający się w tafli morza. Kolejna jego wersja została w grudniu 2022 roku zamontowana przy wejściu do Państwowej Galerii Sztuki w Sopocie z zamiarem jej uwidocznienia dla przechodniów podążających słynnym deptakiem Monte Cassino na sopockie moło. Pomarańczowe światło wypełniające przestrzeń podcienia, z odbiciem powtórzoną przez szklane drzwi wejściowe stało się symboliczną przestrzenią wkroczenia ze strefy przestrzeni publicznej, jaką podąża rzeka wczasowiczów, w przestrzeń artystycznej kontemplacji i doświadczania sztuki, kontynuacji wspaniałych kulturalnych tradycji Sopotu.

Ostatniej wnosny Jarosław Perszko pokazywał w orońskiej Galerii Oranzeria jeszcze jedną neonową instalację „Trzy Gracie” – świetlny przestrzenny rysunek pnących się ku górze form, który był bezpośrednim poprzednikiem pracy stworzonej dla Centrum Marka Rothko w Daugavpils.

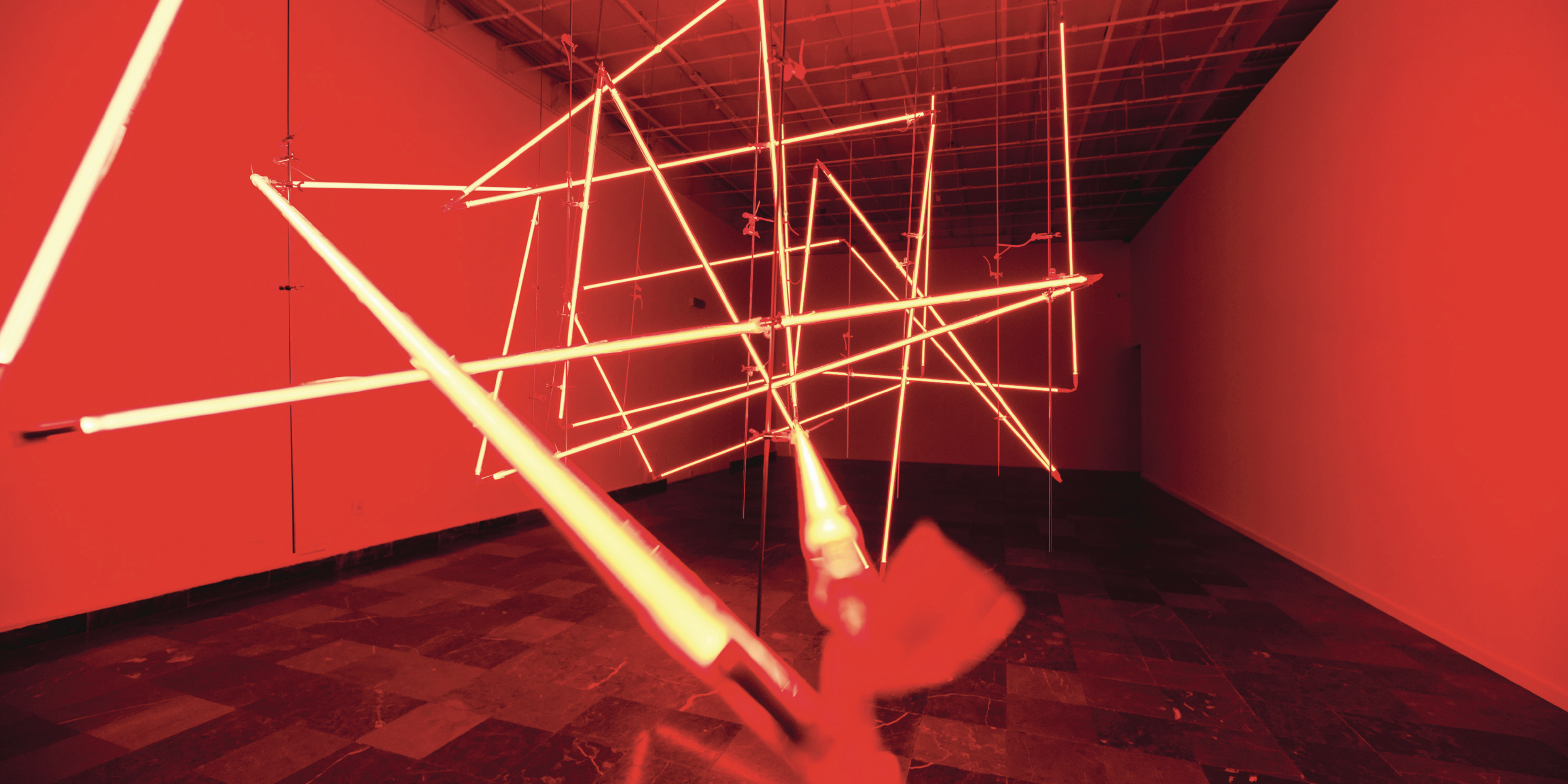
Przygotowany dla łotewskiego Centrum Sztuki w ramach indywidualnej wystawy projekt zatytułowany „Tańczący tytani” był, podobnie jak poprzednie realizacje, minimalistyczną pracą artystyczną, w której artysta starał się nawiązać do koncepcji sztuki Marka Rothko – obecności światła zawartego w jego obrazach i szczególnej atmosfery duchowości, jaką osiągał amerykański artysta, będący – według Jarosława Perszko – jednym z niewielu dwudziestowiecznych twórców, którym udało się dotknąć istoty i sensu egzystencji. Tytuł nawiązuje do greckiej mitologii. Tytani uważani byli za pierwszych bogów i należeli do rasy olbrzymów. Przegrali jednakże walkę z Zeusem i zostali strąceni do Tartaru, najmroczniejszej części podziemia. Autor, nawiązując do greckiego mitu, przewrotnie komentuje aktualną sytuację polityczną i wojnę w Ukrainie, wyrażając nadzieję i wiarę w człowieka.

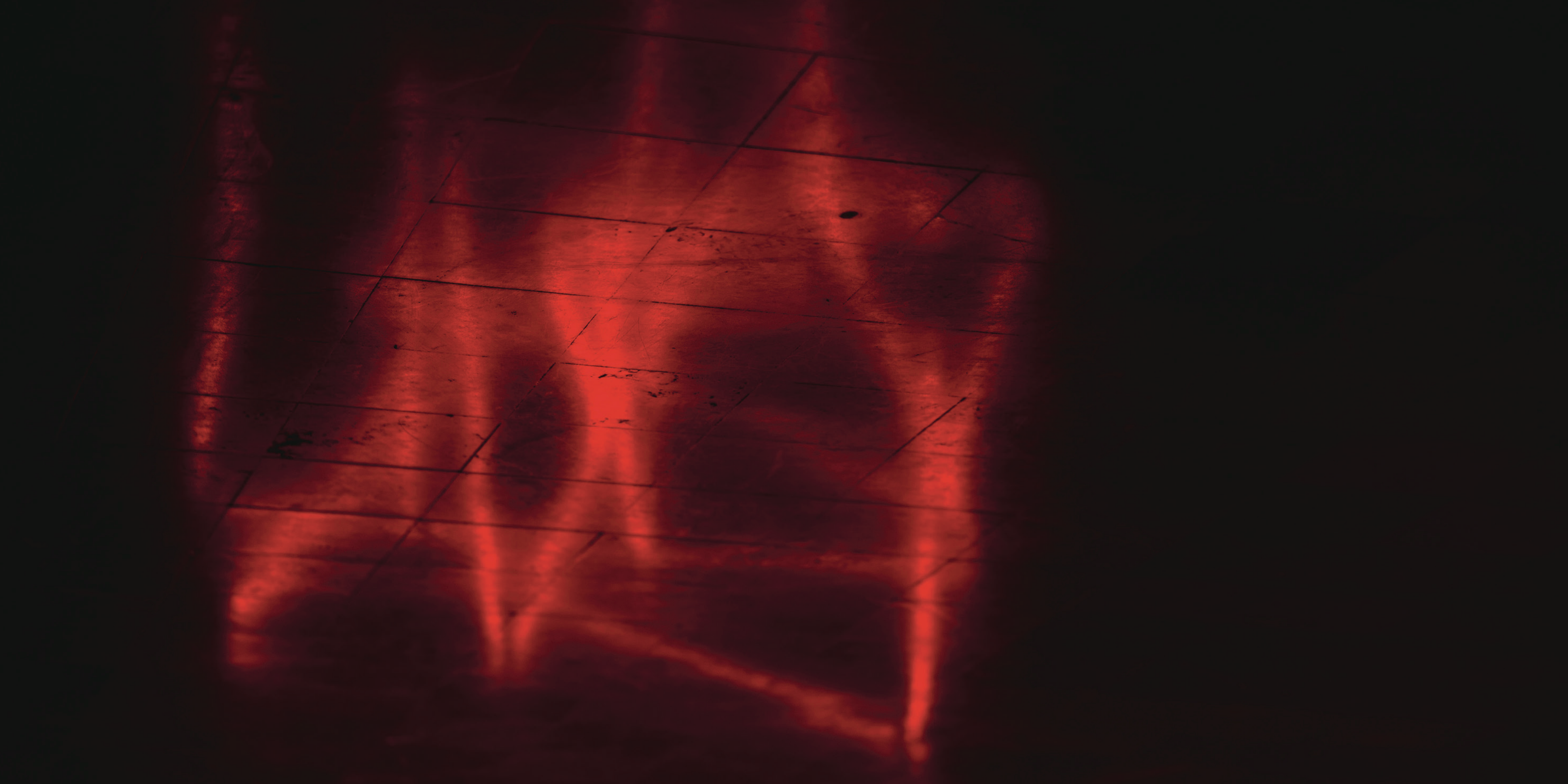
Rzeźbiarz zamiast pracy w tradycyjnym trwałym materiale – kamieniu, drewnie czy metalu, eksperymentuje z efemerycznym światłem neonu. Materia jego sztuki, dynamicznie krążąc w rurach, przypomina pulsującą krew i kojarzy się z życiem, a także procesem, będącym od wielu lat ważnym czynnikiem twórczości i myśli teoretycznej artysty. Klasyczne przejęte z greckiej mitologii tytuły Perszko zderza z industrialnymi lampami i towarzyszącymi im podzespołami, skłaniając widza zarówno do refleksji nad aktualnymi wydarzeniami, jak i uniwersalnymi treściami naszej cywilizacji przy pomocy medium będącego symbolem nowoczesności.

¹ Dorota Perszko – Sosnowska, *Three Graces*, The Centre of Polish Sculpture in Orońsko, 2022 (<https://rzezba-oronsko.pl/trzy-gracie-jaroslaw-perszko/>, access on 24.01.2023)

TAMARA KSIĄŻEK

ARTISTS OF HOUSES THAT STAY IN PLACE – JAROSŁAW PERSZKO*

(...)

Is it possible to sculpt light? If we draw light from its infinity into a construction so that it complements the form, it becomes an objectified form – it becomes sculpture. That would be an acceptable answer to the question stated above. Thanks to technology, art appropriates previously inaccessible areas. For Jarosław Perszko, practice with the use of rational functionality of tools turned out to be particularly intriguing, as it enables creating a work with exciting expression, sub-jective and aesthetic. In the discussed neon objects, created in the 2000s ("Doors", 2014; "Step", 2015; "Three Graces", 2022; "Three Dormant Graces", 2022) the characteristic features include: spatial way of thinking and the use of the possibilities provided by the technique. What we, therefore, encounter in Jarosław Perszko's artistic propositions, are works that attack known artistic aesthetic conventions, and their form exceeds the limits of sculpture/object, accentuates expression, dramatizes and dictates rhythm to the composition.

Neons – simulated beings – are universalized signs that are particularly aesthetic, and whose sculptural matter is light. Radiant drawings created from thin shining tubes are a story about merging of the material world with the spiritual reality. Although its form reveals sculptural motivations, it is a spatial experience. The spatial way of thinking about the sculpture/object is expressed in linear-graphic recording of shapes (including those featured in the current exhibition) whose structure consists of regular open work construction. "Three Dormant Graces" in their currently displayed form are a reconstruction of the object Three Graces exhibited in the Orangery of the Centre of Polish Sculpture in Orońsko in March 2022; it results from the artist's conviction that each reconstruction is a new construction and creates space for subsequent attempts. The essence of "Three Dormant Graces" is the activated transformation of their first layout (in Orońsko) into the new form of existence, a being representing a different state and contents, represented by mythological figures. Similarly to the first case, geometric layout of light lines, static and dynamic at the same time, formulates multidimensional layout of spaces running in various directions and of various sizes. With such a construction of the object, the author achieves a multi-spatial image. The message, albeit ambiguous, becomes legible as a transformation of the original. Both compositions of neons are conceived as a transgressive whole, inscribed in the physical space of the gallery. The common feature of both is the idea of the aesthetically described space. They both share a glow that fills the exhibition space, transforming it visually. In these structures "spatial archetypes" connect the imaginary and emotional world of the embodied form in the most concrete and simultaneously the most abstract way. Light is both their material and their luminous shadow. The shimmering, three-dimensional structure translates to the

illusion, inherent, after all, to the nature of neon. Therefore, "Three Dormant Graces" whose specific transparency of elements and strong polarisation of colourful light manufactures the effect of extraordinary interference – dominate the exhibition space. The gallery space ceases to be neutral. The gallery itself, its architecture and object together, form a particular kind of visual reality. Its manner of existence is determined by a particular interplay of contexts and meanings contributing to the work. The created space of the work and the spatial context of the gallery, their mutual relationship, together create the meaning of the work in which from intentionally created sign, we reach the object determined by said sign.

For a sign is nothing but what its function requires; and that is to point away from itself. (H. G. Gadamer writes). *It should not attract attention to itself in such a way that one lingers over it, for it is there only to make present something that is absent and to do so in such a way that the absent thing, and that alone, comes to mind.*²

The difference between them has an ontological basis. This process is dominated by ethical values, and aesthetic ones are subject to those. For such a whole, the phenomenon of humanity as subjective existence seems to be important. Universalised signs that are a kind of contemplation of mutual relationship of light and form, particularly aesthetic, becomes a monument to all who had been, and their not definitely described shapes and meanings open a game of contexts in which a work and values it conveys can become a necessary moment of experiencing the world.

² Hans-Georg Gadamer, "Truth and Method", transl. Joel Weinsheimer, Donald G. Marshall, London, 2004, Bloomsbury, p. 152

TAMARA KSIĄŻEK

ARTYŚCI DOMÓW STOJĄCYCH W MIEJSCU. JAROSŁAW PERSZKO*

(...)

Czy można wyrzeźbić światło? Jeśli wciągniemy światło z jego nieskończoności w konstrukcję tak, aby dopełniało formę, stanie się uprzedmiotowioną formą, stanie się rzeźbą. To byłaby możliwa do przyjęcia odpowiedź na powyższe pytanie. Sztuka dzięki technologii anektuje obszary wcześniej niedostępne. Dla Jarosława Perszko realizacja z wykorzystaniem racjonalnej funkcjonalności narzędzi okazała się niezwykle intrygująca, pozwala bowiem stworzyć dzieło o ekscytującej ekspresji, subiektywne i estetyczne. W interesujących nas realizowanych w latach 2000 obiektach neonowych („Drzwi”, 2014; „Krok”, 2015; „Trzy Gracie”, 2022; „Uśpione Trzy Gracie”, 2022) znamienne są: przestrzenny sposób myślenia i wykorzystywanie możliwości techniki. W artystycznych propozycjach Jarosława Perszko mamy więc do czynienia z twórczością atakującą znane konwencje estetyczne, a ich forma przekracza granice rzeźby/obiektu, akcentuje ekspresję, dramatyzuje i rytmizuje kompozycję.

Neony – symulowane byty, to zuniwersalizowane znaki swoiście estetyczne, których rzeźbiarskim tworzywem jest światło. Powstające z cienkich świecących rurek świetliste rysunki, są opowieścią o przenikaniu się świata materialnego z rzeczywistością duchową. Choć ich forma ujawnia rzeźbiarskie motywacje, jest doświadczeniem przestrzennym. Przestrzenny sposób myślenia o rzeźbie/ obiekcie wyraża się w linearno-graficznym zapisie kształtów, (także tych prezentowanych na niniejszym pokazie), których strukturę stanowi ażurowa, regularna konstrukcja. „Uśpione Trzy Gracie” w obecnej prezentacji są rekonstrukcją obiektu „Trzy Gracie” prezentowanego w Galerii Oranżeria CRP w Orońsku w marcu 2022, wynika z przekonania artysty, że każda rekonstrukcja jest nową konstrukcją i tworzy przestrzeń dla kolejnych prób. Istotą „Uśpionych Trzech Gracji” jest uaktywniona transformacja ich pierwszego układu (orońskiego) do nowej formy istnienia, bytu reprezentującego odmienny stan i treści, reprezentowanego przez mitologiczne postacie. Podobnie jak w pierwszym przypadku geometryzujący układ świetlnych linii, zarazem statyczny i dynamiczny, formułuje wielowymiarowy układ przestrzeni biegnących w różnych kierunkach i o różnych wymiarach. Taką konstrukcją obiektu autor uzyskuje wieloprzestrzenny obraz. Komunikat, choć niejednoznaczny – staje się czytelny jako przemiana pierwowzoru. Obie kompozycje neonów pomyślane są jako transgresyjna całość, wpisująca się w fizyczną przestrzeń galerii. Dla obu wspólna jest idea estetycznie opisanego przestrzeni. Obie łączy świetlna łuna wypełniająca wnętrze ekspozycyjne, przeobrażając je estetycznie. W tych strukturach „archetypy przestrzenne” łączą wyobraźniowo-emocjonalny świat formy upostaciowionej w sposób najbardziej konkretny i zarazem najbardziej abstrakcyjny. Światło jest zarówno tworzywem, jak i ich świetlistym cieniem. Migotliwa, trójwymiarowa struktura przekłada się na iluzję, wpisaną

* Tamara Książek, „Perszko” [w:] "Artyści domów stojących w miejscu", wyd. Fundacja A.M. FOGTT, Warszawa 2022, s. 136 - 138

przecież w naturę neonu. Także „Uśpione Trzy Gracie”, których specyficzna transparentność elementów oraz silna polaryzacja barwnego światła wytwarza efekt niezwyklej interferencji – dominują w przestrzeni sali wystawowej. Przestrzeń galerii przestaje być neutralna. Galeria, jej architektura i obiekt razem, tworzą szczególny rodzaj rzeczywistości plastycznej. Jej sposób istnienia zdeterminowany jest swoistą grą kontekstów i współtworzących dzieło sensów. Wykreowana przestrzeń dzieła i przestrzennego kontekstu galerii, ich wzajemne relacje razem tworzą sens dzieła, w którym od intencjonalnie stworzonego znaku docieramy do obiektu przez znak określonego.

Znak (...) to nic innego niż to, czego wymaga jego funkcja, którą jest wskazywanie poza siebie (pisze H.G. Gadamer). *Nie ma on skupiać na sobie uwagi tak, by pozwalał się kontemplować, gdyż ma uobecniać coś nieobecnego, a nawet chodzi mu wyłącznie o to coś nieobecnego.*²

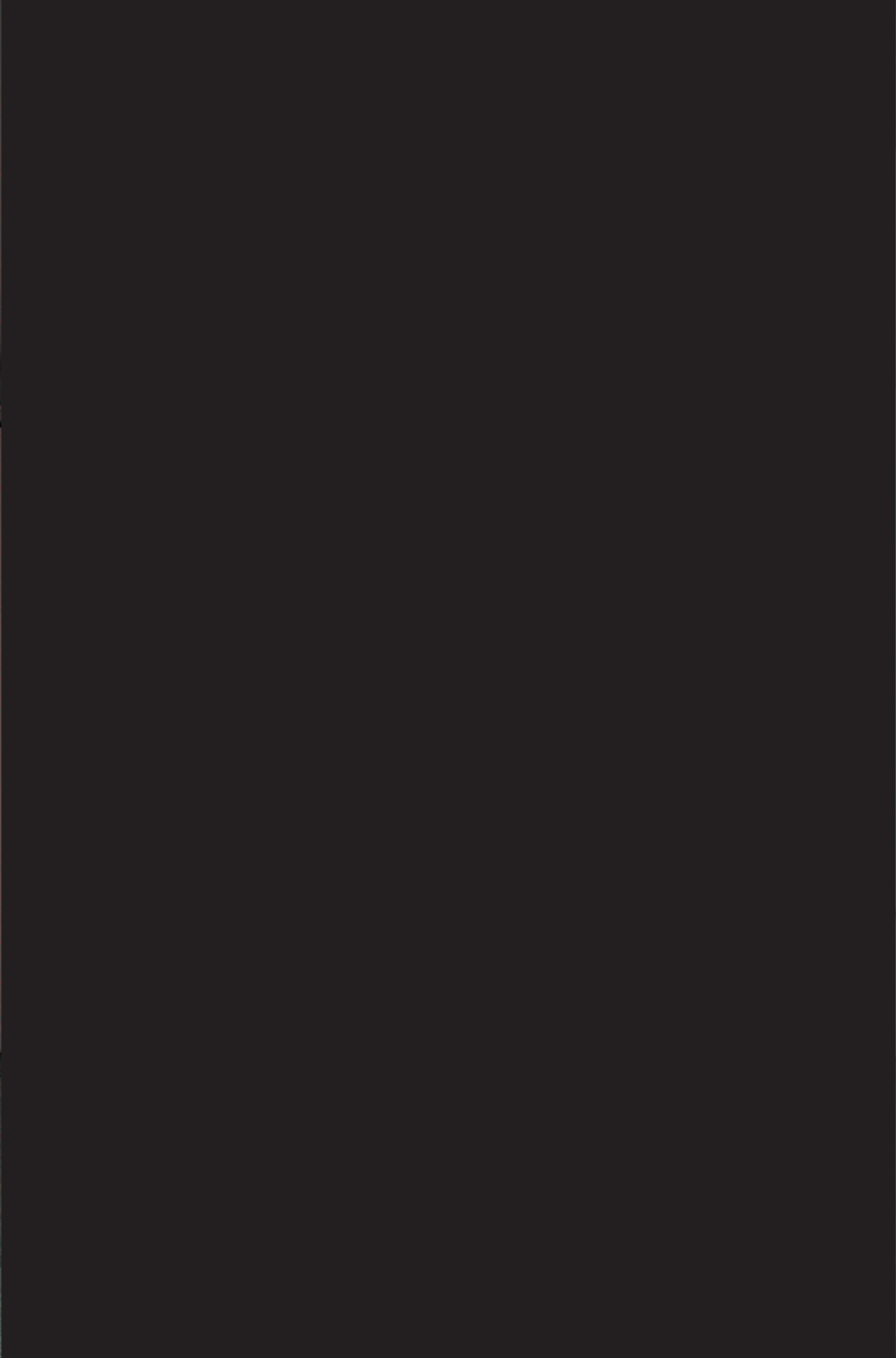
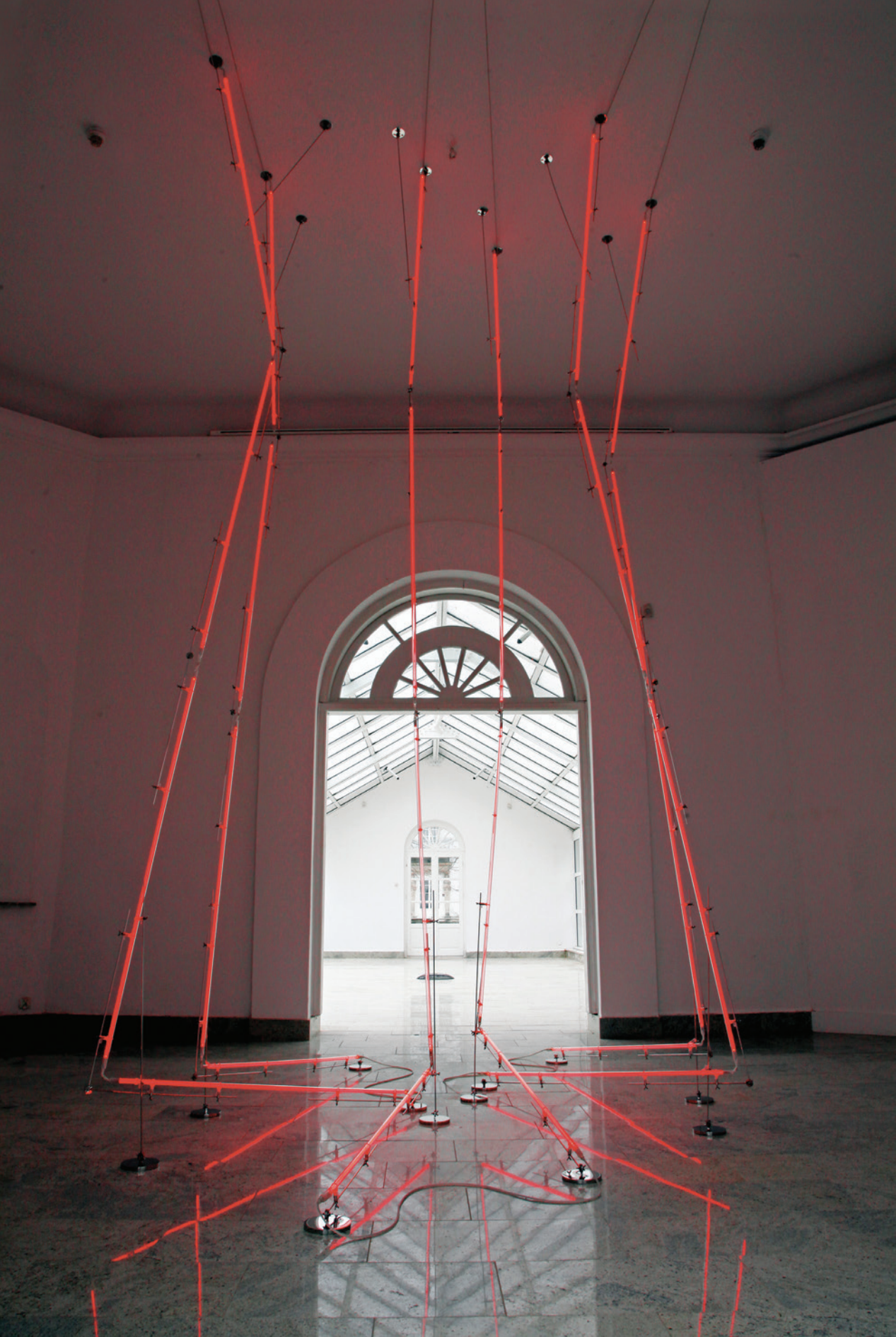
Różnica między nimi ma podstawę ontologiczną. W tym procesie dominują walory etyczne, a estetyczne są im podporządkowane. Dla takiej całości istotny zdaje się być fenomen człowieczeństwa jako istnienia podmiotowego. Zuniwersalizowane znaki, które są rodzajem rozważań o wzajemnych relacjach światła i formy, swoiście estetyczne, stają się pomnikiem dla wszystkich którzy byli, a ich nie do końca określone kształty i sensy otwierają grę kontekstów w których dzieło i realizowane przez nie wartości stać się może koniecznym momentem doświadczenia świata.

² Hans Georg Gadamer, „Prawda i metoda. Zarys hermeneutyki filozoficznej”, tłum. B. Baran, Warszawa 2004, s.224

TRZY GRACJE
THREE GRACES

Galeria Oranżeria
Orangery Gallery,
Centrum Rzeźby
Polskiej w Orońsku
Centre of Polish
Sculpture in Orońsko
2022

DOROTA PERSZKO-SOSNOWSKA

IN SEARCH OF SPACE FOR THE THREE GRACES*

(...)

What makes "Three Graces" at the Orangery sculptural? (...) The key to this experience is the possibility to perceive it from the inside as well as the outside, which prompts a shift in role and meaning - for the neon forms, the viewer and the architecture. The Orangery, more than any other exhibition space at the Centre of Polish Sculpture, offers an opportunity to observe and to be observed at the same time. The shift occurs only through crossing the door of the gallery, during which the phenomenological "passage" takes place. Mythological Charites - Aglaia ("Shining"), Euphrosyne ("Wise") and Thalia ("Blooming") find different from usual characteristics in Jarosław Perszko's approach. In ancient as well as in modern times, the motif was used as a visual carrier of the ideals of an era in which an artist lived. The mythological daughters of Zeus and Eurynome protected the arts, and personified grace, beauty and joy, thus embodying the spirit of Raphael, Rubens, Canova and others. Here, the artist takes outdated, peculiar issues out of a dusty register of notions (as if he were taking out paper tissues or a kilogram of butter) and dresses them up in an extremely industrial system. The Graces, held by their own physical weight, as well as by a steel construction system, lack the charm of classical painting and sculpture. They seem disabled, as if they required rehabilitation. Their naked, raw technology gains a nearly carnal, living value. When we stand directly in front of "Three Graces", we can notice a bloodstream pulsing with red light, as if it were taken from under a microscope. In reference to architecture and the Orangery's primary function, we appear to remain in a hermetic incubator, desperately aiming at the protection of archaic values, as if they were exotic and rare plants grown here in the past. As in the days of Brandt's orangery, competing notions meet here; the noble painterly approach collides with soulless technology. The unlimited space of light, generated by "Three Graces", becomes our space of presence, to paraphrase the aforementioned Łukasz Guzek. The triad: the artwork-the space-the viewer is completed by our own presence, analysed in the past by Robert Morris in reference to the scale of an object in a gallery space: *For the space of the room itself is a structuring factor both in its cubic shape and in terms of the kinds of compression different sized and proportioned rooms can effect upon the object-subject terms*². The meaning of the work is established not only due to the "antisculptural" matter (neon lamps, steel, electrical coils and wires), but also locating it in the space of the Orangery, which surprisingly refers also to the entire park area. Paradoxically, the artist located the entire set in the central, brick section which lacks windows - contrary to the glass space of the gallery, available in a nearly unlimited way to the viewer's eye.

* Dorota Perszko-Sosnowska, „In search of space for the Three Graces”, Jarosław Perszko. Three Graces”, Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Orońsko 2022, pp. 47 - 50

² Robert Morris, „Notes on sculpture, part 2 (1966)”, <https://www.artforum.com/print/196608/notes-on-sculpture-part-2-36826>, access: 12.04.2022

Despite the mostly transparent nature of the building and the scale of the work itself, the spatial drawing of "Three Graces" is unavailable to the viewer from the outside - but at the same time it turns the Orangery into a total object. The glow filling the side wings of the pavilion, intensifying as the evening falls, takes the gallery out of its daily function for a while, turning the entire form into a giant autonomous art object, a part of the Sculpture Park collection. Many of these pieces follow the principle of "sculpture in the extended field" developed by Rosalind Krauss: they drop classical schemes, instead entering a dialogue with materials, a sized, immersive approach towards the environment and a stance towards the viewer (Jarosław Kozakiewicz's "Passage", Natalka Shymin's "Déjà vu", and many other works which were not cast, sculpted or modelled in a traditional sense). The Orangery after dark, thanks to "Three Graces" hidden inside, turns into a nearly-uniform red shape - matter which can be touched through a glass wall or entered through the door. Perhaps it is Perszko's series of "neons", especially the recent, immersive site-specific piece, that defines "an object of art" more precisely than previous works, based on the aforementioned "completeness-oriented thinking". "Three Graces" constitutes a processual form, in which the external visual layer (the walls of the Orangery, glowing red) carries the same gravity as its internal content (the main part of the installation). What remains inaccessible in the case of stone or metal sculptures, in the volume of the Orangery becomes a performative, physical situation of presence among twenty-four neon lights. The artwork makes it certain that Jarosław Perszko is a natural-born sculptor, who chooses to speak out not necessarily in a language or bronze, lead or stone. The shift in material towards neon light compensates, in a way, for the casting process, unavailable to the viewer's eye: red-hot liquid metal finds its equivalent in the particles of shining gas, closed in pipes and remaining in constant movement.

More than a century ago, Marcel Duchamp gave humanism a slap in the face through his purely satirical gesture of drawing a moustache on a small reproduction of the "Mona Lisa". Behind the jocular artistic vandalism performed by the champion of Dada, there is despair hiding, a sort of rebellious grief for fallen systems which were preserved in nearly unchanged forms for centuries with an aim to stabilize humankind - but failed to stop the hecatomb of World War I. Even though Jarosław Perszko's "Three Graces" appears far removed from Marcel's Duchamp grotesque "L.H.O.O.Q.", it has something in common: asking questions about humanity with a utopian subtext. The site-specific work at the Orangery touches upon the nature of being in its various forms. In a way, history has made a full circle: the opening of Three Graces took place only ten days after the beginning of the Russian military attack on Ukraine. Like a century ago, we have again faced art reaching towards great ideas which proved fragile and provisional, which can be questioned about the warranties they hold. Or maybe, when we consider the reaction of global communities, an awakening of common empathy and a need to act together, the very same great ideas prove that they exist, but require constant maintenance, like rare plants in orangeries.

DOROTA PERSZKO-SOSNOWSKA

SZUKAJĄC MIEJSCA TRZECH GRACJI*

(...)

Na czym polega zatem „rzeźbiarskość” Trzech Gracji w Oranżerii? (...) Kluczem doświadczenia stała się możliwość ich percypowania z perspektywy wnętrza i zewnątrz, co pociąga za sobą zmianę roli i znaczenia zarówno neonowych form, widza jak i samej architektury. Oranżeria, jak żadna inna przestrzeń wystawowa w obrębie założenia Centrum Rzeźby Polskiej daje możliwości bycia obserwatorem i obserwowanym zarazem. Zmiany tej dokonuje wyłącznie przekroczenie progu galerii, podczas którego dokonuje się to fenomenologiczne „przejście”.

Mitologiczne Charyty: Aglaja („Promienna”), Eufrozyna („Rozumna”) i Taleja („Kwitnąca”) w realizacji Jarosława Perszko znajdują zupełnie odmienną od powszechną charakterystykę. W starożytności i epokach nowożytnych motyw ten stanowił wizualny nośnik ideałów epoki, w której żył dany artysta, autor dzieła. Mitologiczne córki Zeusa i Eury-nome patronowały sztukom pięknym, personifikując wdzięk, piękno i radość, a tym samym ucieleśniały ducha czasów Rafaela, Rubensa, Canovy i innych. Z przykurzonego rejestru pojęć artysta wyjmując te mocno niedzisiejsze, trochę kuriozalne jak na współczesne problemy (podobnie jak papierowe chusteczki czy kilogram masła), ubierając je w skrajnie industrialny system. Podtrzymywane własnym fizycznym ciężarem, ale też stalowym systemem mocowań Gracje nie mają w sobie nic z wdzięku klasyków malarstwa i rzeźby, wydają się kalekie, poddawane jakby rehabilitacji. Ich naga, surowa technologia zyskuje tu jednak wartość prawie cielesną, ożywioną. Stojąc w bezpośredniej odległości do „Trzech Gracji” unaocznia się pulsujący czerwonym światłem krwiobieg, jak wyjęty spod mikroskopowego okularu. W odniesieniu do architektury i pierwotnego przeznaczenia Oranżerii zdajemy się tkwić w szczelnym inkubatorze, rozpaczliwie chroniącym przedawnione wartości, jak przed laty rachityczne czy egzotyczne gatunki roślin. Znów, jak w czasach oranżerii Brandta, spotykają się tu konkurencyjne pojęcia: wzniosła malarskość z bezduszną technologią. Wytwarzana przez „Trzy Gracje” nieposkromiona świetlna przestrzeń staje się naszą przestrzenią obecności, parafrazując wspomniany wcześniej cytat Łukasza Guzka. Własną obecnością dopełniamy tę triadę „dzieło – przestrzeń – widz”, którą właśnie w odniesieniu do skali obiektu we wnętrzu galerii analizował przed laty Robert Morris: *Przestrzeń pomieszczenia sama stanowi element struktury, zarówno w sensie sześciennego kształtu, jak i w kategoriach rodzajów kompresji, którym pomieszczenia o różnych rozmiarach i proporcjach mogą poddawać relację podmiotowo-przedmiotową*². Sens pracy ustanawia jednak nie tylko wykorzystana węć „antyrzeźbiarska” materia (lampiony neonowe, stal, przewody i złącza elektryczne), lecz także umiejscowienie jej na planie Oranżerii, co nieoczekiwanie dotyczy także całego założenia parkowego. Paradoksalnie, wobec w większości przeszklonego i nieograniczonego dla oka widza wnętrza galerii,

* Dorota Perszko-Sosnowska, „Szukając miejsca Trzech Gracji”, [w:] „Jarosław Perszko. Trzy Gracje”, wyd. Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Orońsko 2022, s. 47 - 50

² Robert Morris, „Uwagi o rzeźbie, część 2 (1966)”, w: „Uwagi o rzeźbie. Teksty”, red. Susanne Titz, Clemens Krümmel, Katarzyna Słoboda, Łódź 2010, Muzeum Sztuki w Łodzi, s. 22.

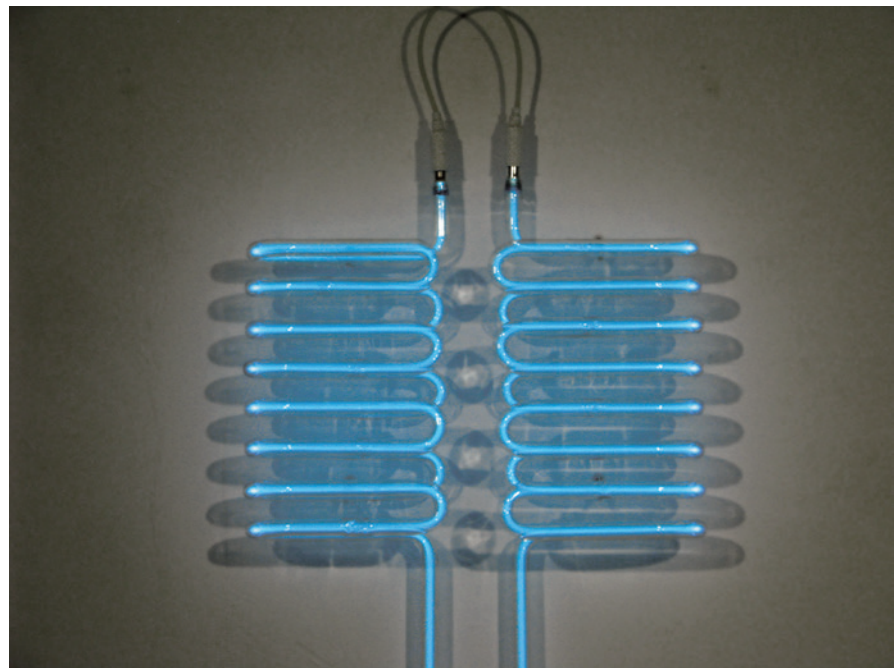
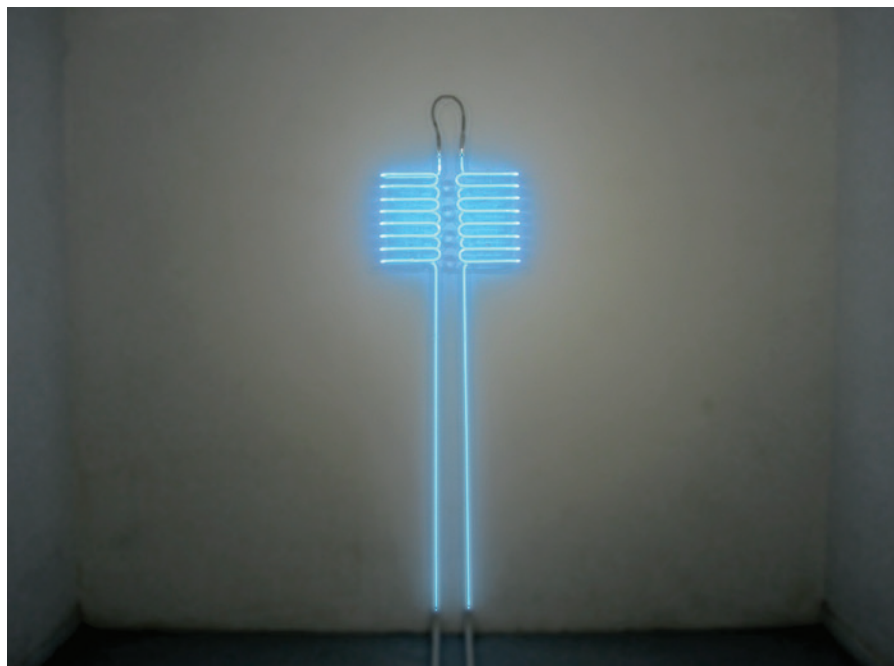
artysta sytuuje cały zespół w centralnej murowanej części pozbawionej okien. Mimo przeważającej transparentności budynku i skali samej pracy, z zewnątrz przestrzenny rysunek „Trzech Gracji” jest niedostępny dla widza, a jednocześnie czyni z Oranżerii obiekt totalny. Świetlna tona wypełniająca boczne skrzydła pawilonu, intensyfikująca się w miarę zmierzchania, na moment wyrzyna galerię z codziennej funkcji, przekształcając jej bryłę w autonomiczny obiekt artystyczny o gigantycznej skali, wpisując go w szlaki kolekcji Parku Rzeźby. Wszak wiele ze znajdujących się w nim realizacji, rozwijając kategorię „rzeźby w poszerzonym polu” Rosalind Krauss, porzuciwszy klasyczne schematy, dialoguje z materiałami, wielkościami, immersyjnością wobec otoczenia i stosunkiem do widza (m.in. „Przejście” Jarosława Kozakiewicza, „Déjà vu” Natalki Shymin i wiele innych nieodlewanych, niewykuwanych i niemodelowanych klasycznie prac). Oranżeria po zmroku, za sprawą ukrytych węć „Trzech Gracji” staje się niemal jednorodną bryłą czerwieni – materią, którą można zarówno dotknąć przez szklaną ścianę, jak i wniknąć węć po przekroczeniu drzwi wejściowych. Dlatego być może to właśnie seria „neonów” Perszko, a szczególnie najnowszy, ujęty w immersyjny site-specific, jeszcze wyraźniej niż wcześniejsze prace implikuje definicję „obektu artystycznego”, u podstaw którego leży wspomniane już wcześniej „myślenie całością”. „Trzy Gracje” konstruują formę o charakterze procesualnym, w której zewnętrzna powłoka wizualna (rozświetlone czerwienią ściany Oranżerii) ma ten sam ciężar znaczenia co jej wewnętrzna zawartość (główna część instalacji). Tym co niedostępne dla oka widza w przypadku rzeźb z kamienia czy odlewanych, w wolumenie Oranżerii staje się performatywna, cielesna sytuacja obecności wokół dwudziestu czterech świecących neonów. Praca uprzytomnia, że Jarosław Perszko to genetyczny rzeźbiarz, który niekoniecznie wypowiada się językiem brązu, ołowiu czy kamienia. Wymiana macierzystego medium na neon to zabieg, który w jakimś sensie rekompensuje niedostępny dla oka widza proces odlewniczy – rozgrzany do czerwoności płynny metal, znajduje tu ekwiwalent w cząsteczkach zamkniętego w rurce świecącego i będącego w ciągłym ruchu gazu.

Przeszło sto lat temu Marcel Duchamp spoliczkował humanizm na wskroś prześmiewczym gestem dorysowania wąsów na małej reprodukcji wizerunku Mona Lisy. Za dowcipnym artystycznym wandalizmem słynnego dadaisty kryje się jednak rozpacz, rodzaj niepokornej żałoby po upadłych systemach, które pielęgnowane w niemal niezmienionej od setek lat formie miały stabilizować ludzkość, a okazały się zawodne, nie zdoławszy powstrzymać hekatomby I wojny światowej. Choć z pozoru „Trzy Gracje” Jarosława Perszko wydają się dalekie od groteskowej wersji „L.H.O.O.Q.” Marcela Duchampa, łączą je podobne, podszyte utopią pytania o człowieczeństwo. Site-specific w Galerii Oranżeria dotyka natury istnienia w różnych jego odsłonach. W jakimś sensie ta historia zatoczyła koło: otwarcie wystawy „Trzy Gracje” miało miejsce zaledwie dziesięć dni po zbrojnym najeździe Rosji na Ukrainę. Podobnie jak około sto lat temu stanęliśmy wobec sztuki odnoszącej się do zasobów wielkich idei, które okazały się kruche i prowizoryczne, do których można by rościć pretensje o próżne gwarancje. A może, biorąc pod uwagę reakcję światowych społeczeństw, przebudzenie zbiorowej empatii i potrzebę wspólnotowego działania, te same wielkie idee istnieją, lecz potrzebują nieustannego pielęgnowania, jak unikatowe rośliny w oranżeriach?

Other neon projects
Inne realizacje neonowe

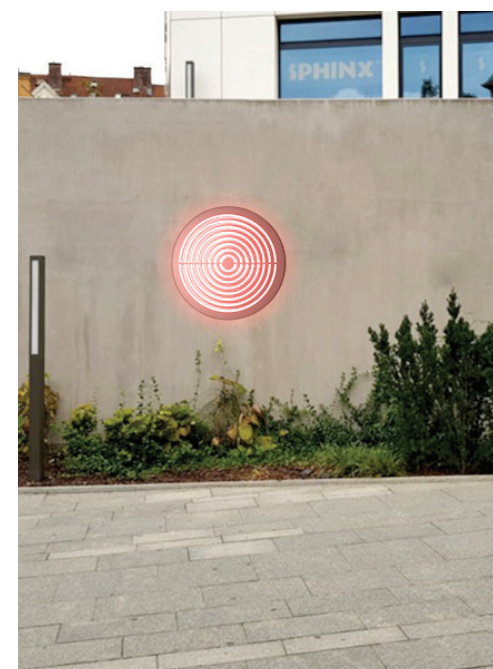

DRZWI BEZ TYTUŁU
DOOR UNTITLED
 Ogrody Biblioteki
 Uniwersytetu Warszawskiego
 Gardens of University
 of Warsaw Library
 Warszawa / Warsaw
 2014
 Collection / Kolekcja Centrum
 Rzeźby Polskiej w Orońsku

ZIMNY GRZEJNIK
ŁAZIENKOWY
COLD BATHROOM
HEATER
 Galeria XX1 / XX1 Gallery
 Warszawa / Warsaw
 2016

KROK / STEP
 Park Rzeźby, Centrum Rzeźby
 Polskiej w Orońsku
 Sculpture Park, Centre of Polish
 Sculpture in Orońsko
 Orońsko 2016

na górze / on the top:
SŁOŃCE SOPOTU
THE SUNSHINE OF SOPOT
 Sopot Centrum
 Sopot 2019

na dole / beyond :
SŁOŃCE SOPOTU II
THE SUNSHINE OF SOPOT II
 Collection / Kolekcja Państwowej
 Galerii Sztuki w Sopocie
 Sopot 2022

WYSTAWY INDYWIDUALNE I PROBLEMOWE / SOLO AND THEMATIC EXHIBITIONS

(w porządku chronologicznym / in chronological order)

1998

Plaszczyzna / The Surface, Galeria Manhattan / Manhattan Gallery, Łódź
Cienie / Shadows, Galeria Marszand/ Marszand Gallery, Białystok

2000

Biały / White, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok

2001

Upadek miarą siły, X Wystawa Wielkanocna, Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej, Toruń
Żona Lota / Lot's Wife, Galeria Marszand / Marszand Gallery, Białystok

2002

Rzeźba-performance / Sculpture-Performance, Galeria Pod Arkadami / Pod Arkadami Gallery, Łomża
Dekalog / Decalogue, Muzeum Rzeźby Współczesnej, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Museum of Contemporary Sculpture, Centre of Polish Sculpture in Orońsko
Z.P.P. i w P.S.O.(D. II), F.D.T.A, a. U.D.S.T.R. [For Dust Thou Art, and Unto Dust Shalt Thou Return] (D.II), Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok
Femme de Loth II / Lot's Wife II, Alliances 2002 – Artistes et Entreprises, Forges de Champagneole, Musée des Beaux-Arts de Dole / Forges of Champagneole, Museum of Fine Arts, Dole
10 szt., Chantal Rigale Galerie, Biennale d'Art *Invitation au voyage*, Chausseuans

2003

Femme de Loth II / Lot's Wife II, Alliances 2002 – Artistes et Entreprises Le Gymnase Espace Culturel, (IUFM de Franche-Comté, Fort-Griffon), Besançon, Lons-le-Saunier
po co po, Galeria Kaplica / Chapel Gallery, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Centre of Polish Sculpture in Orońsko
przez / by, Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego / Alfons Karny Museum of Sculpture, Białystok
Papier / Paper, Galerie d'Art Bourg-de-Sirod, Bourg-de-Sirod
Papier, smoła, sól / Paper, tar, salt, Międzynarodowy Plener Plastyczny „Czartowisko 2003”, Czartoria

2004

Schi-bu-i, Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha”, Kraków / Manggha Centre of Japanese Art and Technology, Cracow
być / byćmu / to be, Galeria Dzyga, Lwów / Dzyga Gallery, Lviv
W kotłowni / In Boiler Room, kotłownia PEC, Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej / boiler-building of the Heating Company, Hajnówka

2005

B. T., Escola Superior de Artes Aplicadas, Instituto Politécnico de Castelo Branco, Castelo Branco
...*from ten*, Galeria 261 / 261 Gallery, Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego / The Strzeмиński Academy of Art, Łódź
...*from ten*, Galerie d'Art Bourg-de-Sirod, Bourg-de-Sirod

2006

Los / Fate, Podziemie Kamedulskie / Camaldolese Cript, Kościół Pokamedulski bł. Edwarda Detkensa w Lasku Bielańskim, Warszawa / Camaldolese Church, Bielański Forest, Warsaw
B. T., Wydział Architektury Politechniki Białostockiej / Faculty of Architecture, Białystok University of Technology, Białystok
Miejsce / The Place, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok
Dekalog III / Decalogue III, Bielski Dom Kultury, Bielsk Podlaski
Bailly-Cowell i Perszko w fabryce / Bailly-Cowell and Perszko in Factory, Zakłady Maszynowe Hamech / HAMECH Machine Factory, Hajnówka

2007

...*from ten*, Les Frigos, Paryż / Paris
Relacje obiektu w przestrzeni / Object Relations in Space, V Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, Wydział Architektury Politechniki Białostockiej / 5th Podlasian Festival of Science and Art, Faculty of Architecture, Białystok University of Technology, Białystok

Mała wielka forma / Little Great Form, Międzynarodowy Festiwal Sztuki Współczesnej – Experyment / International Festival of Contemporary Art Experiment, Zbąszyń
Mała wielka forma / Little Great Form, Galeria Dzyga, Lwów / Dzyga Gallery, Lviv

2008

6z7/1 / 6from7/1, Międzynarodowy Sympozjon Artystyczny *Aliaż – Artyści w fabryce / International Art Symposium Alliajes – Artists in the Factory*, Zakłady Maszynowe HAMECH / HAMECH Machine Factory, Hajnówka
...*from ten*, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika / Faculty of Fine Arts, Nicolaus Copernicus University, Toruń
Kartki i Torby/ Sheets and Bags, Galeria 2B+R, Warszawa / 2B+R Gallery, Warsaw
Звук порожнечі / The Sound of Emptiness, Тиждень актуального мистецтва / Contemporary Art Festival, Lwów / Lviv
Les sept merveilles / Seven Wonders, Biennale d'Art *Invitation au voyage*, Étival
Pomiędzy / Between, Podziemie Kamedulskie / Camaldolese Cript, Kościół Pokamedulski bł. Edwarda Detkensa w Lasku Bielańskim, Warszawa / Camaldolese Church, Bielański Forest, Warsaw

2009

kilogram masła / kilogram of butter, Galeria Krytyków «Pokaz», Warszawa / «Pokaz» Art Critics’ Gallery, Warsaw
schi-bu-i, Galeria Kaplica / Chapel Gallery, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Centre of Polish Sculpture in Orońsko
Puste i pełne / Full and Empty, Galeria Rogatka / Rogatka Gallery, Radom
Блакитний е таким яким е. Жовтий приходить сам / Niebieski jest, jaki jest. Żółty przyszedł sam / The blue is what it is. Yellow came iteself, Fabryka powidła / Jam Factory, *Тиждень актуального мистецтва / Contemporary Art Festival*, Lwów / Lviv
Miejsce, Galeria Cysterna, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa / Cistern Gallery, Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle, Warsaw
Dekalog / Decalogue, Muzeum Sztuki Współczesnej, Muzeum Narodowe w Szczecinie / The Museum of Contemporary Art, The National Museum in Szczecin

2010

Pejzaż / Landscape, Galeria XX1, Warszawa / XX1 Gallery, Warsaw
W pół drogi, Galeria Rotunda, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu / University of Fine Arts in Poznań
Funeral-performance, Schesall, Étival
Bumip / Measurement, Muzeum Idei, Lwów / The Museum of Ideas, Lviv

2011

Червоний / red, Galeria Dzyga, Lwów / Dzyga Gallery, Lviv

2012

Żona Lota II / Lot's Wife II, Galeria XX1, Warszawa / XX1 Gallery, Warsaw
Kilogram masła II / Kilogram of butter II, Lwowski Pałac Sztuki, Lwów / Lviv Art Palace, Lviv

2013

101 butterflies, Galeria XX1, Warszawa / XX1 Gallery, Warsaw
Zmysły / Senses, Galeria Salon Akademii, Akademia Sztuk Pięknych, Warszawa / Salon Gallery of the Academy of Fine Arts, Warsaw
Ślady wielokrotnione / Multiplied Traces, Nowosądecka Mała Galeria, Nowy Sącz
Cases, Zachodniopomorskie Forum Kultury, Złocieniecki Ośrodek Kultury, Złocieniec, Dom Kultury w Ustce, Ustka

2014

Dwa kilogramy masła / Two kilograms of butter, Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego / The Alfons Karny Museum of Sculpture, Białystok
Cases, Zachodniopomorskie Forum Kultury, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kaliszu Pomorskim, Kalisz Pomorski, Gminny Ośrodek Kultury w Lubniewicach Lubniewice, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Pelczycach, Pelczyce, Goleniowski Dom Kultury Goleniów, Fundacja Kultury i Sportu „Prawobrzeże”, Szczecin

2015

Przejście / Passage, Muzem Podlaskie w Białymstoku / Podlasian Museum in Białystok
Krok / Step, Ogród Rzeźby Współczesnej, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Contemporary Sculpture Garden, Centre of Polish Sculpture, Orońsko

2016

SIEDEM / SEVEN, Archiwum i Muzeum Archidiecezjalne w Białymstoku / Archidiocesan Archive and Museum in Białystok
Oddech I / Breath, Centrum Aktywności Twórczej, Bałtycka Galeria Sztuki / The Centre for Creative Activities, Baltic Gallery of Conemporary Art, Ustka
Zimny grzejnik łazienkowy / Cold Bathroom Heater, Galeria XX1, Warszawa / XX1 Gallery, Warsaw

2017

Oddech II / Breathe II, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Centre of Polish Sculpture, Orońsko

2019

Fuck Black Square, Galeria XX1, Warszawa / XX1 Gallery, Warsaw
SS (Słońce Sopotu), w ramach *Pasażu sztuki 2019*, Sopot Centrum, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Fundacja Wspólnota Gdańska, Sopot / *SS (The Sun of Sopot as part of Passage of Art 2019*, Sopot Centrum, Centre of Polish Sculpture, Orońsko, Gdańsk Community Foundation, Sopot
Żółty już tu był. . ./Yellow was already here... performance w ramach Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Współczesnej/International Contemporary Art Festival Тиждень, Lwów/ Lviv, Ukraina

2022

Trzy Gracie/Three Graces, Galeria Oranżeria, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku/Centre of Polish Sculpture, Orońsko
Uśpione Trzy Gracie/Dormant Three Graces, Muzeum Narodowe w Szczecinie/ National Museum in Szczecin

WYSTAWY ZBIOROWE, PLENERY, FESTIWALE GROUP EXHIBITIONS, WORKSHOPS, FESTIVALS

1994

II Wystawa Środowiskowa Członków ZPAP, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok

1995

Profesor Adolf Ryszka. Uczniowie i współpracownicy, Galeria Wozownia / Wozownia Art Gallery, Toruń

1996

Salon Rzeźby – Wiosna, Galeria ZAR, Warszawa / ZAR Gallery, Warsaw

1998

Sztuka Sakralna. Architektura, grafika, malarstwo, Galeria Marszand / Marszand Gallery, Białystok
Triennale *Biały Salon Sztuk Pięknych*, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok, Galeria Sztuki Współczesnej / Contemporary Art Gallery, Łomża, Galeria Chłodna / Chłodna Gallery, Suwałki

1999

XV Salon Rzeźby – Wiosna, Galeria ZAR, Warszawa / ZAR Gallery, Warsaw

2000

Wystawa inauguracyjna działalność grupy twórców plastyków, fotografów, literatów, Miejska Biblioteka Publiczna im. Dr. T. Rakowieckiego / Tadeusz Rakowiecki Town Public Library, Hajnówka

2001

Triennale *Biały Salon Sztuk Pięknych*, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok, Galeria Bonar, Dom Środowisk Twórczych Miejskiego Domu Kultury, Łomża, Galeria Chłodna / Chłodna Gallery, Suwałki
Międzynarodowy Plener Rzeźby w Granicie INTEGRART, Słupie, Wigierski Park Narodowy 2002
INTEGRART 2001, Dom Artysty Plastyka, Warszawa / Warsaw

2003

Czartowisko 2003, Galeria Alisar, Warszawa / Alisar Gallery, Warsaw
Międzynarodowy Plener Plastyczny CZARTOWISKO, Czartoria nad Narwią
Topiło Utopia 2003, Topiło

2004

Triennale *Biały Salon Sztuk Pięknych*, Galeria Arsenal / Arsenal Gallery, Białystok

2005

Wśród Przyjaciół, Galeria Pracownia, Warszawa / Pracownia Gallery, Warsaw
6e Invitation au Voyage – Manifestation Triennale, Lons-le-Saunier
Topiło Utopia 2001-2005, Muzeum Kultury Białoruskiej / Museum and Centre of Belarusian Culture, Hajnówka4 / 5
XXX Ogólnopolski Plener Meblarski – wzornictwo na rzecz osób niepełnosprawnych, Ośrodek Wzornictwa „Hajnówka”, Hajnówka

2007

Chusta św. Weroniki / Veil of Veronica, Podziemie Kamedulskie / Camaldolese Cript, Kościół Pokamedulski bł. Edwarda Detkensa w Lasku Bielańskim, Warszawa / Camaldolese Church, Bielański Forest, Warsaw
Międzynarodowe Spotkania Artystyczne EXPERYMENT 2007, Zbąszyń

2008

...*to plane*, Przegląd s studenckich form filmowych 4’61” / Student’s short films overview 4’61”, VI Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki, Wydział Architektury Politechniki Białostockiej / 6th Podlasian Festival of Science and Art, Faculty of Architecture, Białystok University of Technology, Białystok

2009

Der Katolische Faktor in der zeitgenössischen Kunst aus Polen und Deutschland, Historisches Museum Minoritenkirche, Regensburg
SIEGESKONen / Icons of Victory, transFORM, Humboldt Umspannwerk, Berlin

2010

Zapomniane pokoje / Forgotten Rooms, Bałtycka Galeria Sztuki w Ustce / Baltic Gallery of Contemporary Art in Ustka
Piękne Kłamstwa III / Beautiful Lies III, Ogrody Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa / Gardens of University of Warsaw Library
Berührungen, dotyk człowieka / Berührungen, the Touch of Human, Ambasada Republiki Federalnej Niemiec, Warszawa / Embassy of the Federal Republic of Germany, Warsaw

2011

Piękne Kłamstwa IV / Beautiful Lies IV, Ogrody Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa / Gardens of University of Warsaw Library, Warsaw
preMedytacje III. Symulacje / preMeditations III. Simulations, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Centre of Polish Sculpture in Orońsko
Warsztaty Koła Naukowego Pedagogów Lubelskiej Szkoły Wyższej w Rykach, Wiatrakowo

2012

W poszukiwaniu uciekającego czasu. Wystawa ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie oraz Regionalnej Kolekcji Zachęty Sztuki Współczesnej w Szczecinie, Muzeum Narodowe w Szczecinie / The National Museum in Szczecin
Jura – Paris Road. Celebrating the 100th anniversary of the Jura-Paris Road made by F. Picabia, M. Duchamp & G. Apollinaire, village d’Étival
Jura – Paris Road | annex. Jean Chailié, Marcel Duchamp, Kieran Lyons, Jarosław Perszko, Francis Picabia, Grzegorz Rogala, La Maison de la Vache qui Rit, Lons-le-Saunier

preMedytacje IV. Symulacje 2 / preMeditations IV. Simulations 2, Galeria Nowa Przestrzeń / Nowa Przestrzeń Gallery, Łódź
Odcienie przestrzeni, Galeria Działal, Warszawa / Warsaw

2013
V Edycja Kolekcji Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Galeria Akademicka, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Adama Mickiewicza / Akademicka Gallery, Faculty of Social Sciences, Adam Mickiewicz University, Poznań
Piękne Kłamstwa VI. Blask / Beautiful Lies VI. Shine, Ogrody Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa / Gardens of University of Warsaw Library, Warsaw
Oblicza Przestrzeni, Akademicka Galeria Sztuki XS, Instytut Sztuk Pięknych, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Kochanowskiego w Kielcach / XS Gallery, Institute of Fine Arts, The Jan Kochanowski University (JKU) in Kielce

2014
Piękne Kłamstwa VII. Magia światła / Beautiful Lies VII. Magic of Light, Ogrody Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa / Gardens of University of Warsaw Library, Warsaw
Wyspa światła, Festiwal Fabryka Światła, Park Miejski, Mazowiecki Instytut Kultury, Miasto Przasnysz, Przasnysz
Da assisi a qua una nostalgia chiamata Francesco, Chiostro del Convento dei Frati Cappuccini di Leonforte, Leonforte
W ramie. Wystaty Koła Naukowego Pedagogów Lubelskiej Szkoły Wyższej w Rykach, Wiatrakowo

2015
Co jest społeczne? Aktywność Zamku Ujazdowskiego w przestrzeni publicznej (1988-2014) / What is social? Activity of the Ujazdowski Castle in Public Space (1988–2014), Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Warszawa / Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle, Warsaw
Od conditio humana do... / From conditio humana to..., Galeria Sztuki Wozownia / Wozownia Art Gallery, Toruń
Ogród Sztuki / Garden of Art, Bulwary rzeki Supraśl / Boulevard of Supraśl River, Supraśl
50/50/50 – 50 lat działalności BWA / 50 dzieł / 50 artystów, Galeria Górna i Dolna, Biuro Wystaw Artystycznych w Kielcach, Kielce
Kształt przestrzeni, Wydział Fizyki, Uniwersytet Adama Mickiewicza / Faculty of Physics, Adam Mickiewicz University, Poznań
Piękne kłamstwa VIII. Oświecenie / Beautiful Lies VIII. Enlightenment, Ogrody Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa / Gardens of University of Warsaw Library, Warsaw
Dziedzictwo. Patrząc na Brandta / Heritage. Looking at Brandt, Galeria Kaplica / Chapel Gallery, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku / Centre of Polish Sculpture in Orońsko
III Międzynarodowy Plener Rzeźbiarski « Teatr » / 3rd International Sculpture Workshop « Theatre », Centrum Sztuki Współczesnej Galeria Andrzeja Strumiłły, Oddział Muzeum Okręgowego w Suwałkach / Centre of Contemporary Art Andrzej Strumiłło Gallery, Department of District Museum in Suwałki, Suwałki

2016
Festiwal Sztuk Wizualnych RELACJE, Galeria Elektor, Warszawa / Elektor Gallery, Warsaw
Nie-kongres nie kultury

2017
Ogród. Widzialne / niewidzialne, Park Rzeźby, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Orońsko / *Garden – Visible/Invisible*, Sculpture Park in the Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Orońsko
„i”. Wystawa z okazji czterech rocznic, Galeria Forum, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu / *„i”*. Wystawa z okazji czterech rocznic, Forum Gallery, Faculty of Fine Arts, The Nicolaus Copernicus University in Toruń (NCU), Toruń
Noc Muzeów w biały dzień w Orońsku, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Orońsko / *The Night of Museums in Broad Daylight*, Centre of Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Orońsko

2018
Artistry. 100 Years of Polish Sculpture. Works from the collection of the Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, The Art Museum Riga Bourse, Ryga / *Artistry. Polijas tēlniecības 100 gadi. Polijas Tēlniecības centra Oroņsko darbu kolekcija*, Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Mākslas muzeja RĪGAS BIRŽA, Riga

Kunst. Rzeźba z Orońska, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Zbrojownia Sztuki, Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku, Gdańsk / *Artistry. Sculpture exhibition from the Collection of the Centre of Polish Sculpture in Orońsko*, The Armoury of Arts, The Academy of Fine Arts in Gdańsk, Gdańsk
Kunst. Kolekcja Orońska, Muzeum Rzeźby Współczesnej, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Orońsko / *Artistry. Orońsko Collection*, Contemporary Art Museum, Centre of Polish Sculpture in Orońsko, Orońsko

2019
Kunst IV. Kolekcja Orońska / Artistry 4. Orońsko Collection, Galeria Bielska BWA, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Bielsko-Biała

2021
Podlasie. Wystawa instytutu Sztuki Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej, Oliwski Ratusz Kultury, Gdańsk
Dom. Wystawa instytutu Sztuki Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej, Galeria Stara Papiernia, Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, Poznań
Dom. Wystawa instytutu Sztuki Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej, Galeria XX1, Warszawa
Wspólnota – koło naukowe artystów, Galeria Salon Akademii Koneser, Warszawa
Co mimo wszystko budzi Twoją nadzieję?, Galeria Sztuki Wozownia w Toruniu
CZAS ODZYSKANY – PAMIĘĆ I UCZESTNICTWO, ORLA ART POINT – PUNKT SZTUKI ORLA, Synagoga w Orli; Uniwersytet Artystyczny im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, Fundacja Nowa UAP, Gmina Orla, Gminny Ośrodek Kultury w Orli, Fundacja Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego

2022
„RENDEZ-VOUS”, SALON 2022, Comité National Monegasque de l’ A.I.A.P. – UNESCO, Monako

Działania w przestrzeni publicznej w ramach projektów realizowanych we współpracy z Laboratorium Edukacji Twórczej, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski / Activities in public space in co-operation with the Laboratory of Creative Education, Centre for Contemporary Art Ujazdowski Castle, Warsaw:

W ramie i poza ramą, w ramach projektu *W ramie i poza ramą*, czyli *Słowa na wolność*, Rotunda PKO BP, ul. Marszałkowska, Warszawa 2006 / *Frame – in and out*, as part of the *Frame – in and out or Free Words* project, Rotunda PKO BP, Marszałkowska Street, Warsaw 2006
...pod ochroną parasola (współpraca: studenci Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej: Joanna Ostrowska, Wacław Ostrowski, Piotr Lutarewicz, Jacek Onchimowicz, Paweł Dudko), Pole Mokotowskie, Warszawa, 2008 / *...under the umbrella’s protection* (co-operation: students of the Faculty of Architecture, Białystok University of Technology: Joanna Ostrowska, Wacław Ostrowski, Piotr Lutarewicz, Jacek Onchimowicz, Paweł Dudko), Pole Mokotowskie, Warsaw, 2008
Rama – w i poza, w ramach projektu *Muzeum bez ścian*, Plac na Rozdrożu, Aleje Ujazdowskie, Warszawa, 2011 / *Frame – in and out*, as part of the *Museum without walls* project, Plac na Rozdrożu, Aleje Ujazdowskie, Warsaw, 2011
Oddech (współpraca: Paweł Dudko), w ramach projektu *Miasteczko Dobrej Energii. Okupuj Sztukę*, przestrzeń wokół CSW Zamek Ujazowski, Warszawa, 2012 / *Breath* (co-operation: Paweł Dudko), as part of *The Town of Good Energy. Occupy Art* project, area of CCA Ujazdowski Castle, Warsaw, 2012
Rama – w i poza (współpraca: Paweł Dudko), w ramach projektu *Sztuka w ruchu*, Rynek Nowego Miasta, Warszawa, 2013 / *Frame – in and out*, as part of the *Art in motion* project, Rynek Nowego Miasta, Warsaw, 2013
X cali kwadratowych pejzażu Warszawy, w ramach projektu *Porozmawiaj ze mną o sztuce i życiu*, Aleje Ujazdowskie, Warszawa 2014 / *X square inches of Warsaw landscape*, as part of the *Talk to me about art and life* project, Aleje Ujazdowskie, Warsaw, 2014
Patrz uważnie pod nogi a znajdziesz swój kawałek nieba, w ramach projektu *Proza miasta*, Plac na Rozdrożu, Aleje Ujazdowskie, Warszawa, 2015 / *Look carefully under your feet and you will find your piece of heaven*, as part of the *Prose City* project, Plac na Rozdrożu, Aleje Ujazdowskie, Warsaw, 2015

BIOGRAPHY BIOGRAM

JAROSŁAW PERSZKO – born in 1962, professor of fine arts. Graduated from the Faculty of Fine Arts at the Nicolaus Copernicus University in Toruń (1989). Since 2002 he has been working at the Faculty of Architecture at the Białystok University of Technology. He teaches sculpture, modelling and the creation of architectural space to students of interior design. He also teaches students of technology of puppetry at the Białystok Puppetry Art Department of the Aleksander Zelwerowicz State Theatre Academy in Warsaw. His activities include sculpture, performance art and installations, as well as scenography design for films, drama theatre and puppet theatre. He is the author of public art projects and monuments. His artworks have been presented at solo and group exhibitions in renowned cultural institutions, including the Ujazdowski Castle Centre for Contemporary Art, the Centre of Polish Sculpture in Orońsko, and the Latvian National Museum of Art in Riga. His artworks are in the collections of the National Museum in Szczecin, the Ujazdowski Castle Centre for Contemporary Art, the Centre of Polish Sculpture in Orońsko, the Mazovia Centre for Contemporary Art in Radom, and private collections in Poland and abroad. In 2019 he was decorated with the Silver Medal of Gloria Artis for Merit to Culture.

JAROSŁAW PERSZKO – urodzony 1962. Profesor sztuki. Absolwent Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (1989). Od 2002 roku pracuje na Wydziale Architektury Politechniki Białostockiej. Prowadzi zajęcia z rzeźby, modelowania i działań przestrzennych na kierunku Architektura Wnętrz. Pracuje również na kierunku Technologia Teatru Lalek w Akademii Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie, filia w Białymstoku. Rzeźbiarz, performer, autor obiektów intermedialnych, scenografii do filmu, teatru dramatycznego i lalkowego. Autor realizacji form w przestrzeni publicznej i pomnikowych. Wystawy indywidualne i zbiorowe w czołowych instytucjach kulturalnych, takich jak Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, w Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku czy Muzeum Narodowe w Rydze. Prace w zbiorach Muzeum Narodowego w Szczecinie, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej w Radomiu oraz w kolekcjach prywatnych w Polsce i za granicą. Uhonorowany m.in. Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, 2019.

Jarosław Perszko
TITANS DANCING / TAŃCZĄCY TYTANI
One-man show / Wystawa indywidualna

Daugavpils Mark Rothko Art Centre
Daugavpils, Latvia
28.10.2022 – 19.02.2023

Curator / Kurator:
Eulalia Domanowska

Cooperation / Współpraca:
Valentins Petjko, Aivars Baronovskis

Editorial / Redakcja
Dorota Perszko-Sosnowska

Design / Projekt
Bogdan Suprun

Photographs / Fotografie:
Piotr Nykowski
Jan Gaworski
Eulalia Domanowska
Jarosław Perszko
Daugavpils Mark Rothko Art Centre

ISBN 978-83-67185-52-3
ISBN 978-83-67185-53-0 (eBook)
DOI: 10.24427/978-83-67185-53-0

